

Г. О. Масляк

Гуцульщина, національний природний парк

«ГУЦУЛЬЩИНА» Національний природний парк – поліфункціональна природоохоронна територія природно-заповідного фонду загальнодержавного значення. Знаходиться у Косів. р-ні Івано-Фр. обл. Пл. 32 271 га. Створ. 2002 з метою збереження, відтворення та рац. використання генет. ресурсів рослин. і тварин. світу, унікал. природ. комплексів та етнокультур. середовища Покут.-Буковин. Карпат. Рельєф парку складний і неоднорідний. Виділяють передгірну височинну область – Покут. Передкарпаття з переважаючими вис. 300–500 м над р. м. та область Зовн. Карпат (вис. 1450–1470 м над р. м.). Тер. парку протікають численні річки та гір. потоки, найбільші з яких – Лючка, Пістинька, Рибниця, Черемош. Одне з найбільших багатств парку – ліси. У його низинній частині переважають листяні ліси, переважно дубові. Низькогірні пасма, що оточують передгір'я, вкриті буково-грабовими лісами з домішками ялиці, смереки, явора, берези. Вищі пасма вкриті смереково-буковими та смерековими лісами, а схили найвищих пасом – вторин. смерековими лісами (на вис. 450–650 м над р. м.). На тер. парку зростає понад тисячу видів вищих рослин, серед яких багато рідкісних, зникаючих та ендемічних. До Червоної книги України занесено 65 видів рослин, зокрема арніку гірську, баранець звичайний, шафран Гейфелів, 19 видів зозулинцевих. Тварин. світ парку різноманітний. Однак через нераціональне природокористування в минулі часи багато видів тварин стали рідкісними. Це, передусім, ведмідь бурий, олень карпатський, козуля європейська та ін. До Червоної книги України занесено 16 видів хребетних та 4 види комах. «Г.» володіє надзвичайно високим рекреац. потенціалом. Це осередок самобут. звичаїв, побуту та культури гуцулів, їх декор.-приклад. мистецтва. Великим попитом і популярністю користуються вироби місц. майстрів: різьбярів, кушнірів, писанкарів, мосяжників, кераміків, ткачів, вишивальниць. На тер. парку добре розвинена турист.-рекреац. інфраструктура, знаходиться багато баз відпочинку, курортів, санаторіїв. Найвідоміші з них – турист. комплекс «Карпатські зорі» у Косові та турист. база «Сріблясті водоспади» у Шешорах. У забудові рекреац. закладів використано елементи гуцул. архітектури, які органічно поєднуються з природ. ландшафтами, створюючи шедеври архіт.-парк. мистецтва.

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Гуцульщина, національний природний парк / Г. О. Масляк // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-25046>. – Останнє поновлення : 1 січ. 2023.

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).